

بسمه تعالی

تعداد صفحات: 6

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های استان تهران

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان شهریار

مدرسه/ آموزشگاه/ دبیرستان/ هنرستان/ دبیرستان دخترانه غیردولتی برهان

نام و نام خانوادگی دبیر: آزاده حقیقت پایه یازدهم رشته انسانی نام درس: تاریخ مسابقه طرح سوال درس 9

ردیف	سوالات	بارم
الف	درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید. ۱. انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر در حکومت طاهریان با فرمان و تایید خلیفه که بیشتر جنبه تشریفاتی داشت، صورت می گرفت. الف: درست ب: نادرست ۲. جانشینان مرداوینج زیاری، قلمروشان به مازندران و همدان محدود شده بود. الف: درست ب: نادرست ۳. اوج زبان و ادب فارسی در دوره غزنویان بود و فردوسی در دوران سامانی شاهنامه را به اتمام رسانید. الف: درست ب: نادرست ۴. علویان طبرستان نقش موثری در ترویج اسلام در میان ایرانیان داشتند. الف: درست ب: نادرست	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ب	پاسخ های مربوط به هر سوال را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. ۵. با شکست سپاهیان خلیفه، ولایات ایران را گرفته و عاملان خلیفه را راندند. الف: علویان ۶. به همراه پسرانش به خدمت سرداران دیلمی درآمد. ب: سامانیان ۷. شیوه کسب قدرت این سلسله با خاندان های ایرانی متفاوت است. ج: طاهریان ۸. این سلسله ایرانی ریشه در خاندان های کهن دهقانی خراسان داشتند. د: آل بویه ذ: زیاریان	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ج	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. ۹. وسعت قلمرو سلسله ..... از سایر سلسله های ایرانی بیشتر بود. ۰/۲۵ ۱۰. مدرسه پزشکی جندی شاپور تا قرن ..... هجری به فعالیت خود ادامه داد. ۰/۲۵ ۱۱. موسس سلسله صفاریان ..... و مرکز حکومتشان ..... بود. ۰/۵ ۱۲. برجسته ترین فیلسوف جهان اسلام ..... و کتاب ..... وی، علاوه بر فلسفه به علوم طبیعی و ریاضی نیز پرداخته است. ۰/۵	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵

بارم	سوالات	ردیف
۰/۵	به سوالات زیر کوتاه پاسخ بدهید.	د
۰/۵	۱۳. کدام عامل باعث ایجاد تغییر در اوضاع سیاسی ایران و شکل گیری سلسله های ایرانی شد؟	
۰/۵	۱۴. بنیانگذار حکومت علویان طبرستان چه کسی بود؟	
۰/۵	۱۵. کدام امیر ایرانی شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می کرد؟	
۰/۵	۱۶. برجسته ترین دانشمند عصر طلایی تمدن ایرانی - اسلامی چه کسی است؟	
۰/۵	۱۷. فلسفه مشایی که فارابی آن را پایه گذاری کرد، حاوی چه مضامینی بود؟	
۰/۵	۱۸. نخستین کتاب جغرافیایی که در دوره سامانیان به فارسی ترجمه یافت، چه نام داشت؟	
۰/۵	۱۹. در زمان کدام امیر صفاری، درگیری میان صفاریان و خلافت عباسی کمتر شد؟	
۰/۵	۲۰. چرا روابط حکومت علویان طبرستان همواره با خلافت عباسی خصومت آمیز بود؟	
۰/۵	۲۱. زمانی که فردوسی شاهنامه را به سلطان محمود تقدیم کرد با چه واکنشی مواجه شد؟	
۰/۵	۲۲. علت اظهار اطاعت امرای طاهری و عباسی از خلفای بنی عباس چه بود؟	
۰/۲۵	گزینه صحیح را انتخاب نمایید.	د
۰/۲۵	۲۳. هر کدام از موارد زیر به کدام سلسله حکومتگر ایرانی مربوط است؟ - در اداره امور قلمرو خود، استقلال کامل داشتند. - سنت زیارت را گسترش دادند.	
	الف: آل بویه، زیاریان ب: طاهریان، آل بویه ج: سامانیان، آل بویه د: زیاریان، صفاریان	
۰/۲۵	۲۴. این نویسنده، رازی را بزرگ ترین پزشک اسلام و قرون وسطا می داند؟	
۰/۲۵	الف: جرج سارتن ب: ریچارد فرای ج: آن لمبتون د: جان فوران	
۰/۲۵	۲۵. کدام گزینه علت توسعه دریانوردی و تجارت دریایی در قرون نخستین هجری نیست؟ الف: گسترش و یکپارچگی جغرافیای جهان اسلام ب: اتکای بازرگانان ایرانی به دانش و تجربیات فراوان ج: آگاهی دریانوردان به علوم زمان د: گسترش تجارت دریایی با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و شرق آفریقا	
۰/۲۵	۲۶. کتاب قانون این دانشمند برجسته تا قرنهای یک منبع و مرجع معتبر پزشکی بود؟ الف: رازی ب: فارابی ج: ابن سینا د: بیرونی	

<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>	<p>۲۷. برجسته ترین مفسران سده های نخستین هجری کدام یک از افراد زیر هستند؟ الف: محمدبن جریر طبری - شیخ صدوق ب: محمدبن جریر طبری - شیخ توسی ج: شیخ توسی - محمد بن اسماعیل بخاری د: شیخ صدوق - محمد بن اسماعیل بخاری</p> <p>۲۸. موسس سلسله سامانیان ..... بود و مرکز حکومت آنها در ..... قرار داشت. الف: امیر اسماعیل - اصفهان ب: مرداوینج - بخارا ج: امیر اسماعیل - بخارا د: مرداوینج - اصفهان</p>	
<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p>	<p>به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۲۹. روی کارآمدن سلسله های ایرانی در سده های سوم تا پنجم هجری قمری چه تاثیری بر فعالیت های علمی و فکری ایرانیان داشت؟ ۳۰. مهم ترین اقدامات آل بویه در جهت ترویج مذهب تشیع چه بود؟ ۳۱. در زمان سامانیان زبان و ادب فارسی چه جایگاهی داشت؟ ۳۲. دانش پزشکی چگونه در ایران دوران اسلامی رونق یافت؟ ۳۳. در فاصله سده های سوم تا پنجم هجری تجارت دریایی چه وضعیتی داشت؟ ۳۴. ظهور سلسله های ایرانی، به لحاظ سیاسی چه پیامدهایی به دنبال داشت؟ ۳۵. به نظر شما چرا فرهنگ و زبان فارسی با ورود اسلام همچنان موجودیت و هویت خود را حفظ کرد؟ ۳۶. چرا با وجود خصومت و روابط نامطلوب یعقوب لیث صفار و خلافت عباسی، خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی ارسال نمود؟ ۳۷. شیوه کسب قدرت در زمان طاهریان و سامانیان را شرح دهید.</p>	<p>ر</p>
<p>۲۰ نمره</p>	<p>«و من الله توفیق» آزاده حقیقت</p>	

کلید سوالات

تعداد صفحات: ۶

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های استان تهران

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان شهریار

مدرسه / آموزشگاه / دبیرستان / هنرستان / دبیرستان دخترانه غیردولتی برهان

نام و نام خانوادگی دبیر: آزاده حقیقت پایه یازدهم رشته انسانی نام درس: تاریخ مسابقه طرح سوال درس ۹

الف: درست	۲. ب: نادرست	۳. ب: نادرست	۴. الف: درست
ب: ۵. ذ: زیاریان	۶. د: آل بویه	۷. ب: سامانیان	۸. ج: طاهریان
ج: ۹. آل بویه	۱۰. سوم هجری	۱۱. یعقوب لیث - زرنگ	۱۲. ابن سینا - شفا
د: ۱۳. هنگامی که طاهر ذوالیمینین از سوی مامون، خلیفه عباسی به حکومت خراسان منصوب شد. ۱۴. حسین بن زید ۱۵. یعقوب لیث که امیری میهن دوست و علاقمند به فرهنگ ایرانی بود. ۱۶. ابوریحان محمدبن احمد بیرونی ۱۷. تلفیقی از جهان بینی اسلامی و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود. ۱۸. حدود العالم من المشرق الی المغرب ۱۹. در زمان عمرولیث صفار، برادر و جانشین یعقوب ۲۰. زیرا امیران شیعه مذهب این سلسله که از سادات علوی به شمار می رفتند، خود مدعی خلافت بودند و عباسیان را غاصب خلافت می دانستند. ۲۱. سلطان محمود غزنوی قدر خدمت اینشاعر بزرگ را ندانست و او را آزرده خاطر ساخت. ۲۲. اظهار اطاعت این امیران نسبت به خلافت، به قدرت آنان در نظر عامه مردم مسلمان مقبولیت و مشروعیت می بخشید.			
د: ۲۳. ب: طاهریان - آل بویه	۲۴. الف: جرج سارتین	۲۵. د: گسترش تجارت دریایی با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و شرق آفریقا	۲۶. ج: ابن سینا
۲۷. ب: محمدبن جریر طبری - شیخ توسی	۲۸. ج: امیر اسماعیل - بخارا		

ر:

۳۹. در پی روی کارآمدن سلسله های ایرانی در سده های سوم تا پنجم هجری قمری، فعالیت های علمی و فکری ایرانیان دوچندان شد. در آن دوره دانشمندان بزرگی پا به عرصه نهادند، آثار علمی برجسته ای را پدید آوردند و روش های علمی تازه ای ابداع کردند. بدون شک، سلسله های ایرانی به ویژه سامانیان و آل بویه سهم بسزایی در رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی عصر خود داشتند.

۳۰. در عصر امرای آل بویه مراسم عزاداری امام حسین (ع) در عاشورا و جشن غدیر خم با شکوه و عظمت برگزار می شد. همچنین در آن دوره، حرم امامان شیعه در عراق مرمت و بازسازی شد و سنت زیارت رو به گسترش نهاد.

۳۱. در زمان سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت. امیران و وزیران ایران دوست و فرهنگ پرور سامانی زحمات فراوانی برای ترویج این زبان کشیدند. آنان شاعران و نویسندگان فارسی گو را تشویق و حمایت می کردند. رودکی پدر شعر فارسی در این زمان می زیست و مورد حمایت دربار سامانی بود. حکیم ابوالقاسم فردوسی نیز در اواخر دوره سامانی سرودن شاهنامه را آغاز کرد.

۳۲. دانش پزشکی ایران باستان از طریق مدرسه جندی شاپور به دوره اسلامی انتقال یافت و نخستین آثار مستقل پزشکی عصر اسلامی به دست استادان آن مدرسه نوشته شد. جرعیس بن جبرائیل (د پس از ۱۵۲ ق) رئیس مدرسه جندی شاپور پزشک پراوازه ایرانی به بغداد رفت و به دنبال او گروه دیگری از پزشکان آن مرکز علمی راهی مرکز خلافت عباسی شدند.

۳۳. در فاصله سده های سوم تا پنجم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزه شرق آفریقا گسترش یافت و اسلام توسط بازرگانان و دریانوردان ایرانی به سرزمین های مذکور راه یافت. در این سده ها، مراکز شهری در سواحل خلیج فارس رونق یافتند و بندر سیراف به یکی از مراکز مهم مبادلات اقتصادی منطقه ای و جهانی تبدیل شد.

۳۴. مهم ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود. همچنین پس از آنکه اداره امور مناطق مختلف کشور در اختیار کارگزاران ایرانی قرار گرفت، به مرور آرامش نسبی بر جامعه حکم فرما و از شدت آشوب ها و جنبش های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد. با این حال برخی از امیران سلسله های یاد شده به سبب تمایلات توسعه طلبانه و یا با واسطه تشویق و تحریک خلفای عباسی به رقابت و ستیز با یکدیگر پرداختند.

۳۵. با وجود ورود اسلام به ایران و زبان عربی که زبان حکومت بود، زبان فارسی و فرهنگ ایرانی همچنان موجودیت و هویت خود را حفظ کرد و حتی باعث جذب اعراب مهاجر به فرهنگ و زبان ایرانی و فارسی شد، زیرا تاسیس حکومت های فارسی در ایران در سده سوم هجری، سرآغازی بر توجه و حمایت رسمی از زبان و ادب فارسی بود و حتی برخی امرای ایرانی شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق و ترغیب می کردند.

۳۶. زیرا موفقیت های یعقوب لیث در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی نظر خلیفه عباسی را جلب کرد و با وجودی که یعقوب بدون اجازه و تایید خلیفه عباسی قدرت را به دست گرفته بود، با این حال خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی ارسال نمود.

۳۷. بنیان گذاران برخی از سلسله های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. همچنین انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر نیز در این حکومت ها با فرمان و تایید خلیفه صورت می گرفت.